

ПАРАМЕТРИ СТІЙКОСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

***Анотація.** Аналізуються шість ключових параметрів стійкості. Досліджено напрями управлінських рішень щодо забезпечення геополітичної безпеки та зниження ризиків в кризовому періоді.*

***Ключові слова:** ризики, управління, стійкість, геополітична безпека*

Актуальність. Геополітичний ризик є одним з основних в умовах роздробленості та невизначеності. Протягом останніх трьох десятиліть вихід на глобальний рівень означав розблокування спеціалізації та масштабу, розвиток ринків і створення транснаціональних корпорацій. Серед цих викликів цінність стійкості зростає. Організації потребують ретельного та аналітичного підходу до сприяння геополітичній стійкості.

Постановка задачі (мета). Дослідити параметри стійкості управління підприємством в умовах геополітичної кризи та ризику

Результати. Ортодоксальність глобалізації відчуває напругу. Особливо це відчувається на тлі численних збоїв, спричинених вторгненням Росії в Україну. Організаціям необхідно стратегічно інвестувати в можливості, людей, процеси, структури та технології, щоб подолати ризики, пов'язані з геополітичним ландшафтом, що розвивається та складним його середовищем.

Щоб подолати геополітичні ризики сьогодення та майбутнього, менеджери повинні випробувати свої організації за шістьма ключовими параметрами стійкості: бізнес-модель, репутація, організація, операції, технології та фінанси.

Створення стійкості бізнес-моделі починається з правління. Щоб здійснювати ефективний нагляд і приймати рішення, необхідно спочатку розвинути розуміння геополітичних подій, які є суттєвими для організації.[1] Для встановлення еталону стійкості, використовується систематичний підхід до випромінювання інформації про геополітичні події та тенденції до правління та керівництва.

До вирішення цих стратегічних питань на ринку вищого рівня, потрібно керувати довгохвостим ризиком роботи на кількох ринках першого рівня. Для цього необхідно, щоб організації запровадили механізм регулярного сканування глобального ринку та оцінки сукупного ризику (порівняння можливостей) діяльності на певному ринку між внутрішніми командами — юридичними, безпековими, фінансовими, ризиковими та комунікаційними — за допомогою системи показників.

Першим кроком до створення репутаційної стійкості є прагнення до внутрішнього узгодження навколо операцій, пов'язаних із геополітично чутливими ринками. Тому організаціям потрібно відступити та проаналізувати свою позицію щодо окремих ситуацій. Один із способів зробити це — створити оцінки ринку, або «угоди», які поєднують корпоративну стратегію та управління ризиками. У цих договорах мають бути чітко визначені пріоритети організації на ринках із високим ризиком і критерії, за якими організації оцінюють ризики та керують ними. Вони також повинні визначити, як розгорнути критерії таким чином, щоб узгоджуватись з операційними цілями та цілями ефективності. Ризики можуть мати різні форми, зокрема фінансові, здоров'я та безпеки, юридичні, політичні чи репутаційні, наприклад, робота з державним сектором у країнах, де панують авторитарні режими.[2]

Грунтуючись на порівняльному аналізі виокремлено три потенційні позиції: проактивна — залучення є важливим для конкурентоспроможності та лідерства; реактивна — принципова взаємодія з пильною увагою до цілісності ланцюга постачання; або мовчати, що означає загалом уникання публічних заяв.

З чіткою позицією щодо суті наративу третім кроком у зміцненні репутаційної стійкості є надійна спроможність уряду та зв'язків із громадськістю донести наратив до ключових зацікавлених сторін.

Зовнішній геополітичний тиск все більше викликає внутрішній тиск. Національність і культурний релятивізм виходять на перший план у дискусіях навколо позиції, наративу, стратегії та схильності до ризику. [3]

У цьому контексті розвиток організаційної стійкості більше не означає лише збереження культурної єдності. Йдеться також про підтримку глобального етосу серед потужних відцентрових сил.

Щоб створити стійкість організації, можна використати три підходи. По-перше, організації повинні переконатися, що вони мають інклюзивні структури управління, від правління до комітетів ризиків. Вони повинні відображати різні географічні точки зору та національності.

По-друге, керівники повинні вести відкритий і чесний діалог на відповідних форумах. Необхідно визнавати глобальні стреси та те, як вони відчуються всередині, давати можливість колегам висловлювати свої погляди на позицію та схильність до ризику, а також формувати загальне відчуття мети.

Пріоритетною сферою уваги був і повинен залишатися захист і поворот ланцюгів поставок. Операції ланцюга постачання мають враховувати ряд заходів стійкості. Зусилля щодо диверсифікації та створення резервування в ланцюгах постачання мають критично враховувати політичні ризики виходу на будь-який новий ринок шляхом детальної оцінки багатьох показників ризику.

Однак, щоб досягти довгострокової структурної стійкості, організації повинні розглянути такі заходи, як побудова «цифрового двійника» найбільш критичних частин ланцюга поставок, створення та тестування сценаріїв «що-якщо» та виділення невеликої частини пропозиції. зосередитись на створенні довгострокової стійкості замість повсякденних проблем із ланцюгом поставок.

На перетині геополітичного ризику та фінансової стійкості є низка проблем, якими організації повинні ретельно керувати на постійній основі. Вони варіюються від давніх валютних (та експропріаційних) ризиків до еволюційних ризиків санкцій.

Таким чином, організаціям необхідно стратегічно інвестувати в можливості, людей, процеси, структури та технології, щоб подолати ризики, пов'язані з геополітичним ландшафтом, що розвивається.

Висновки. З огляду на те, що глобальну економіку хвилюють інфляційні та інші потрясіння, організаціям необхідно заздалегідь продумати протоколи кризових ситуацій і побудувати систему раннього попередження про макроекономічні виклики є ключовими заходами стійкості, які слід розглянути. Стійкість перед зростаючою глобальною торгівлею та інвестиціями вимагають не лише чіткого розуміння регулятивних режимів, що постійно змінюються, і надійної спроможності відповідати вимогам, але й підтримувати культуру відповідності з самою організацією.

Список використаних джерел

1. Cheng, C. H. J., & Chiu, C. W. J. (2018). How important are global geopolitical risks to emerging countries?. *International economics*, 156, 305-325.
2. Suárez-de Vivero, J. L., & Mateos, J. C. R. (2017). Forecasting geopolitical risks: oceans as source of instability. *Marine Policy*, 75, 19-28.

3. *Delerue, F., Douzet, F., & G ry, A. (2020). The Geopolitical Representations of International Law in the International Negotiations on the Security and Stability of Cyberspace (No. 75). Report..*

Kalinin O.V.,

DSc, Professor of Management Department,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
kalininandkalinin@gmail.com

PARAMETERS OF SUSTAINABILITY OF ENTERPRISE RISK MANAGEMENT IN THE CONDITIONS OF GEOPOLITICAL SECURITY

Summary. *Key sustainability parameters have been analyzed. The areas of management decisions regarding ensuring geopolitical security and reducing risks in the crisis period have been studied.*

Key words: risks, management, sustainability, geopolitical security.

Колос І. В., к.е.н., доц.,

доцент кафедри менеджменту,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
iryna.kolos@kneu.ua

ЗАСТОСУВАННЯ LEAN-МЕТОДІВ В УПРАВЛІННІ ПОТОКАМИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Анотація. *За результатами авторського дослідження обґрунтовано пріоритетність застосування деяких lean-методів в умовах воєнного часу. Встановлено доцільність одночасного використання декількох lean-методів. Запропоновано спільне використання lean-методів для забезпечення цільового підходу в управлінні людським і матеріальним потоками.*

Ключові слова: Lean-метод, управління потоками, воєнний час

Актуальність. Глобальні тренди й виклики сьогодення призвели до перегляду цільових орієнтирів розвитку і зміни планів на найближчу перспективу вітчизняними суб'єктами господарювання. Запровадження інноваційних методів й інструментів управління має фокусуватися на подолання кризових і нетипових ситуацій в умовах воєнного стану і нестабільності, високих ризиків та невизначеності. Посилюється актуалізація проблематики вибору раціональних методів управління потоками підприємства на операційному рівні, зокрема на засадах ощадливості.

Постановка задачі (мета). Необхідність і перспективність наукового пошуку спрямовано на поглиблення теоретико-методичних підходів до обґрунтованого застосування lean-методів в управлінні потоками. Для отримання кращого результату на основі синергії доцільно розглядати комбінаторику lean-методів через взаємодію і підсилення результатів кожного.

Результати. Ключовими завданнями вітчизняних підприємств в сучасних реаліях доречно розглядати: (1) готовність реалізації потенційних можливостей для досягнення бажаних результатів в умовах воєнного часу, (2) функціонування повномасштабної діяльності для гарантованого забезпечення взятих зобов'язань, (3) імплементація дієвих методів управління для формування цінності для споживача з орієнтацією на мінімізацію розриву між очікуваним результатом і фактичним рівнем його досягнення.

В межах авторського дослідження [1, с. 22-23] потік створення цінності розглядається як сукупність взаємопов'язаних складників:

– матеріальний потік, де відбувається зміна матеріально-речової форми сировини і матеріалів через незавершене виробництво до готового виробу з одночасним створенням цінності для споживача;